

Atelier 99 s.r.o.
Ing. Tomáš Hradečný
Purkyňova 71/99
Brno
612 00

Váš dopis značky/dne
objednávka ze dne 31. 3. 2016

naše značka

vyřizuje
A. Reiter

ve Znojmě
11. 4. 2016

Odborný posudek možného výskytu zvláště a obecně chráněných druhů živočichů

na budově základní školy ve Vémyslicích, č.p. 213

Posudek byl zpracován na základě objednávky společnosti Atelier 99 s.r.o. z 31. 3. 2016. Cílem bylo zjištění výskytu obecně nebo zvláště chráněných druhů živočichů v souvislosti s plánovanou stavební akcí zateplení budovy ZŠ a rekonstrukce střechy. Vzhledem k charakteru objektu se jednalo o posouzení možného výskytu netopýrů či hnízdících druhů ptáků (zejména rorýsů) na budově školy a v podkrovním prostoru. V období konce zimního spánku netopýrů, kdy byla objednávka doručena, není možné spolehlivě provést průzkum aktuálního výskytu netopýrů ani průzkum hnízdění rorýsů. Byla tedy provedena pouze vizuální kontrola objektu s cílem určit potenciální úkryty netopýrů a možnosti hnízdění rorýsů a případně navrhnout vhodné postupy k zajištění jejich ochrany během plánovaných stavebních úprav.

Kontrola objektu byla provedena dne 6. 4. 2016. Kontrolu provedl RNDr. Antonín Reiter, Ph.D., zoolog Jihomoravského muzea ve Znojmě, člen České společnosti pro ochranu netopýrů. Kontrole objektu byl přítomen školník pan Milan Klein, část doby byla přítomna také ředitelka ZŠ Mgr. Jana Dvořáková a starosta městyse Vémyslice pan Milan Doubek.

Kontrolován byl vnější plášť stavby v celé ploše stěn, především s cílem zjištění štěrbin či jiných otvorů použitelných jako hnízdiště ptáků či úkryt netopýrů. Prohlídka byla provedena vizuálně, pomocí dalekohledu, provedena byla i fotodokumentace. Dále byl kontrolován prostor půdy, která se nachází nad celou budovou školy.

Výsledek průzkumu: budova ZŠ Vémyslice (Vémyslice 213) má celistvou fasádu bez trhlin, štěrbin či spár, které by mohly sloužit jako úkryty netopýrů či hnízdiště ptáků. Ani kolem oken, říms, nároží a na podobných exponovaných místech fasády nebyly nalezeny potenciální úkryty, ani pozůstatky po případném hnízdění ptáků na povrchu stěn (vlaštovky, jiřičky) – viz foto 1 a 2.

Na půdě školy byl na několika místech nalezen trus netopýrů. Vyskytoval se jak trus zřejmě jednotlivých zvířat (foto 5), tak větší nahromadění trusu svědčící spíše o úkrytu menší skupiny, pravděpodobně letní kolonie samic. Trus se vyskytoval zejména kolem komínů, největší plocha (ca 1 m² ve vrstvě do 1cm) byla nalezena pod vrcholem vazby krovu v jihovýchodním nároží budovy (foto 6). Podle míry degradace a zaprášení byl trus jak starší (více

sezón), tak i poměrně čerstvý (velmi pravděpodobně ze sezóny roku 2015). Nebyly nalezeny žádné uhynulé exempláře nebo jiné pozůstatky, z nichž by šlo jednoznačně identifikovat druh netopýrů. Podle velikosti trusu šlo nejspíše o druh většího vzrůstu, nejpravděpodobnější je i vzhledem k umístění objektu v obci v zemědělské krajině netopýr večerní (*Eptesicus serotinus*), popř. o něco menší netopýr dlouhouchý (*Plecotus austriacus*).

Závěry a doporučení: na základě výsledků kontroly je možné konstatovat, že fasáda školy ani prostor oken a další místa na povrchu stavby neslouží jako úkryt netopýrů ani jako pravidelné hnízdiště zvláště nebo obecně chráněných druhů ptáků. Při realizaci zateplení tedy není nutné přijímat speciální opatření k ochraně živočichů.

Půda objektu byla podle nalezených pobytových stop opakovaně využívána jako úkryt netopýrů, a to nejen jednotlivců, ale zřejmě i menší letní kolonie. Druh netopýrů se přesně nepodařilo určit. Všechny druhy netopýrů jsou zařazeny do seznamu zvláště chráněných druhů dle vyhlášky 395/1992 Sb. v platném znění, kterou se provádějí některá ustanovení zákona 114/1992 Sb. O ochraně přírody a krajiny. Podle §50 zákona 114/1992 jsou chráněna nejen všechna vývojová stadia zvláště chráněných druhů živočichů, ale i jimi užívaná přirozená či umělá sídla. V tomto smyslu je tedy nutno při dalším postupu rekonstrukce střechy objektu postupovat tak, aby nebyli poškozováni či rušeni v přirozeném vývoji samotní živočichové, případně jimi užívané sídlo. Pokud případně rušení živočichů nebo poškození jejich sídla není možno se vyhnout, je nezbytné v dostatečném předstihu před začátkem prací (doporučuji alespoň 3 měsíce) požádat o výjimku ze základních podmínek ochrany podle zmíněného §50 zákona 114/1992, příslušným orgánem ke konzultaci a popř. podání žádosti o výjimku je Krajský úřad Jihomoravského kraje, referát životního prostředí.

Teoreticky je možné za určitých okolností střechu rekonstruovat, aniž by šlo o zásah do vývoje netopýrů. Bylo by však nutno práci provádět mimo období přítomnosti netopýrů (zhruba od konce srpna do poloviny dubna), měly by být zachovány užívané vletové otvory a nemělo by dojít k výrazné změně charakteru používaného úkrytu. Plné dodržení těchto podmínek ovšem v daném případě zřejmě nelze očekávat, proto doporučuji se žádostí o výjimku počítat. Pro udělení výjimky je zpravidla nezbytné zjistit přesně druh živočicha, o kterém bude řízení vedeno. V případě netopýrů v půdním prostoru je optimální dobou pro zjištění druhu i charakteru aktuálního využití úkrytu období přibližně od konce května do poloviny července. Doporučuji proto v této době provést ještě jednu kontrolu objektu a určit, popřípadě zdokumentovat aktuální přítomnost netopýrů – určení druhu netopýra a charakteru výskytu (výskyt jednotlivců či výskyt letní mateřské kolonie). Následně bude možno podat žádost o výjimku. Součástí rozhodnutí o udělení výjimky bývají zpravidla podmínky (opatření), která pokud možno omezí vliv prováděného zásahu na netopýry. Nejčastěji jde o zachování vletových otvorů nebo vytvoření vhodných alternativních přístupů pro netopýry, dále může jít o omezení termínu výkonu stavebních prací, úpravu technologie (např. doporučení výběru konkrétních chemických prostředků pro nátěry trámů), popř. další opatření. Doporučuji proto v rámci projektu rekonstrukce dopředu tyto možnosti uvážit a ponechat jistou variabilitu řešení, která by umožnila případné podmínky snadněji zapracovat.

Ve Znojmě 11. 4. 2016

RNDr. Antonín Reiter, Ph.D.

zoolog Jihomoravského muzea ve Znojmě, p.o.

Fotodokumentace:

Foto 1. pohled na budovu z uliční strany

Foto 2. pohled na část budovy ze strany nádvoří

Foto 3. půda nad původní budovou školy

Foto 4. půda nad přístavbou

Foto 5. starší i čerstvý trus netopýrů u jednoho z komínů

Foto 6. nahromadění trusu v jihovýchodní části půdy